

Plan för tillsyns- vägledning enligt miljöbalken i Västmanlands län

2024 – 2025

Länstyrelsen
Västmanlands län

Titel: Plan för tillsynsvägledning enligt miljöbalken i Västmanlands län
2024 - 2025

Författare: Mikael Wulff, Avdelningen för natur och miljö

Rapportnummer: 2024:03

Diarienummer: 503-1074-24

Utgivningsår: 2024

Förord

Länsstyrelsen ska ge tillsynsvägledning till de operativa tillsynsmyndigheterna i länet. Enligt miljötillsynsförordningen (SFS 2011:13) ska länsstyrelsen ha en plan för sin tillsynsvägledning. Planerna ska omfatta två år och ska ses över vid behov, dock minst en gång varje år.

Tillsynsvägledande myndigheter ska aktivt verka för samordning och samverkan i frågor om tillsynsvägledning.

Enligt 26 kap. 1 a § miljöbalken syftar tillsynsvägledning till att säkerställa att tillsynen bedrivs ändamålsenligt. Tillsynsvägledning ska innehålla följande tre moment.

- Stöd och rådgivning till de operativa tillsynsmyndigheterna
- Samordning av operativ tillsyn
- Uppföljning och utvärdering av operativ tillsyn

Planen för tillsynsvägledning i Västmanlands län 2024 - 2025 omfattar de kapitel i miljöbalken där Avdelningen för natur och miljö har huvudansvar för vägledningen. Planen ska vara ett långsiktigt planeringsunderlag och ge en övergripande struktur för tillsynsvägledningen. Tillsynsvägledning för 2024 är detaljplanerad, medan planen för år två bara anger övergripande ramar.

Planen består av två delar – bakgrund, strategi och prioriteringsgrunder respektive planerad tillsynsvägledning 2024 - 2025. I planen redovisas hur Länsstyrelsen har tagit hänsyn till den nationella tillsynsstrategin 2022 - 2025.

Beslutet har fattats av avdelningschef Natur och miljö Åsa Halldorf med miljöskyddshandläggare Mikael Wulff som föredragande. I ärendets slutliga handläggning har även enhetschef Miljöskydd Charlotte Arketeg och enhetschef Prövning natur och vatten Ida Wallström deltagit.

Västerås 9 april 2024

Innehåll

PLAN FÖR TILLSYNSVÄGLEDNING ENLIGT MILJÖBALKEN I VÄSTMANLANDS LÄN 2024-2025	1
FÖRORD	3
1 Bakgrund, strategi och prioriteringsgrunder	5
1.1 Miljötillsynsförordningen	5
1.2 Syftet med tillsynsvägledning	5
1.3 Tillsynsvägledningsplan för Västmanlands län.....	5
1.4 Styrande dokument	6
1.5 Prioriteringsgrunder	7
1.6 Den nationella strategin för tillsyn enligt miljöbalken 2022 - 2025	7
1.7 Samverkan med andra tillsynsvägledande myndigheter.....	8
1.8 Regional miljösamverkan	8
1.9 Samverkan mot miljöbrott.....	9
1.10 Allmän beskrivning av tillsynsvägledningsaktiviteter	10
2 Planerad tillsynsvägledning 2024 - 2025.....	12
3 Vägledning 2022 - 2025 enligt den nationella tillsynsstrategin.....	15

1 Bakgrund, strategi och prioriteringsgrunder

1.1 Miljötillsynsförordningen

Länsstyrelsen ska enligt 3 kap. 17 § miljötillsynsförordningen (SFS 2011:13) ha en plan för tillsynsvägledning till de operativa tillsynsmyndigheterna i länet. Planen ska omfatta en period om två år och ses över minst en gång varje år. Av planen ska framgå hur Länsstyrelsen har tagit hänsyn till den nationella tillsynsstrategin.

1.2 Syftet med tillsynsvägledning

Enligt 26 kap. 1 a § miljöbalken syftar tillsynsvägledning till att säkerställa att tillsynen bedrivs ändamålsenligt. Tillsynsvägledning ska innehålla följande tre moment.

- Stöd och rådgivning till de operativa tillsynsmyndigheterna,
- Samordning av operativ tillsyn,
- Uppföljning och utvärdering av operativ tillsyn.

Länsstyrelsen bedömer att bra tillsynsvägledning karaktäriseras av följande egenskaper.

Planerad: Tillsynsvägledningen bedrivs regelbundet och systematiskt med utgångspunkt i vad som är prioriterat på nationell och regional nivå.

Koordinerad: Tillsynsvägledningen anpassas tidsmässigt mellan olika sakområden eftersom målgruppen kan vara densamma.

Tydlig: Den tillsynsvägledande myndigheten visar tydligt hur den prioriterar sin tillsynsvägledning och varför.

Kommunikativ: Tillsynsvägledningen förmedlas på det sätt som bäst bidrar till att utveckla tillsynen.

Tillgänglig: Både skriftlig och muntlig tillsynsvägledning går lätt för mottagaren att få tag på och förstå.

1.3 Tillsynsvägledningsplan för Västmanlands län

Tillsynsvägledningsplanen ska vara ett stöd för Länsstyrelsen att bedriva en planerad och behovsanpassad tillsynsvägledning. Vägledningen riktas till de operativa tillsynsmyndigheterna i länet, vilka mestadels är kommunernas miljökontor. I planen ska framgå prioritering och

inriktning av Länsstyrelsens tillsynsvägledning under de kommande två åren. Det första årets tillsynsvägledning är detaljplanerad, medan planen för år två bara anger en övergripande ram.

Tillsynsvägledningsplanen består av två delar:

- 1) Bakgrund, strategi och prioriteringsgrunder
- 2) Planerad tillsynsvägledning 2024 - 2025

Planen omfattar tillsynsvägledning inom de områden i miljöbalken som Länsstyrelsen har vägledningsansvar för:

- Områdesskydd (7 kap.)
- Miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd (9 kap.)
- Föroreningskadade områden (10 kap.)
- Samråd inför husbehovstäkter (12 kap.)
- Kemikalier (14 kap.)
- Avfall (15 kap.)
- Stängselgenombrott (26 kap.)

1.4 Styrande dokument

Följande dokument ligger till grund för Länsstyrelsens planering av tillsynsvägledningen:

- Miljöbalken och dess förordningar
- Regeringens regleringsbrev för länsstyrelserna
- Nationell strategi för tillsyn enligt miljöbalken 2022 – 2025
- Norra Östersjöns vattendistrikt - åtgärdsprogram för vatten 2022 – 2027
- Sveriges miljömål och Agenda 2030-målen
- Gällande tillsynsvägledningsplaner från centrala myndigheter
- Länets regionala program för avhjälpande av föroreningskador
- Riktade medel till länsstyrelsernas arbete med tillsyn och tillsynsvägledning inom arbetet med föroreningskador
- Riktade medel till länsstyrelsernas arbete med tillsyn och tillsynsvägledning av avloppsreningsverk och enskilda avlopp

1.5 Prioriteringsgrunder

Prioritering av den tillsynsvägledning som ska genomföras görs i samband med Länsstyrelsens verksamhetsplanering och årliga översyn av tillsynsvägledningsplanen. En avgörande begränsning för vad som kan anordnas är tillgängliga resurser.

Utgående från tillsynsvägledningens syfte, styrande dokument och tillgängliga resurser avgör Länsstyrelsen vilka vägledningsaktiviteter som ska anordnas.

1.6 Den nationella strategin för tillsyn enligt miljöbalken 2022 - 2025

Den nationella strategin för miljöbalkstillsyn 2022 – 2025 är framtagen i samverkan mellan Naturvårdsverket, Havs- och vattenmyndigheten, Folkhälsomyndigheten, Jordbruksverket, Kemikalieinspektionen, Socialstyrelsen, Energimyndigheten, Läkemedelsverket och Svenska kraftnät. Naturvårdsverket har samordnat arbetet. Länsstyrelser och kommuner har deltagit i framtagandet.

Ursprungligen gällde tillsynsstrategin 2022 – 2024, men under 2023 beslutades att strategin ska förlängas till 2025. Det innebär att flertalet fokusområden har fått förlängd genomförandetid till 2025 samt att det har lagts till nya tillsynsaktiviteter för några fokusområden.

Tillsynsstrategin innehåller sju ämnesområden, där det för vart och ett finns så kallade fokusområden med tillhörande preciseringar och tillsynsaktiviteter. Till varje fokusområde finns effektmål. Strategin syftar till att främja tillsyn inom områden som ur ett nationellt perspektiv är extra angelägna under strategins period. En ökad tydlighet gynnar att myndigheternas samlade resurser och kompetens används effektivare, bidrar till en ökad likvärdighet i tillsynen och underlättar planering av tillsyn. De satsningar på tillsyn som pekas ut i strategin innebär i många fall också att regionala tillsynsvägledningsinsatser behöver genomföras. Strategin utgör därför en viktig prioriteringsgrund för Länsstyrelsens planering av tillsynsvägledning under 2024 - 2025.

Enligt miljötillsynsförordningen ska en tillsynsvägledande myndighet för varje verksamhetsår upprätta en tillsynsvägledningsplan som omfattar myndighetens ansvarsområde enligt miljöbalken. Av planen ska det framgå hur myndigheten har tagit hänsyn till den nationella tillsynsstrategin.

I kapitel 3 redovisas den tillsynsvägledning som Länsstyrelsen eller centrala myndigheter planerar att genomföra 2022 - 2025 med anledning av den nationella tillsynsstrategin. I kapitel 3 ingår även den vägledning Mitt miljösamverkan erbjuder till miljökontoren under perioden. Länsstyrelsens tillsynsvägledning omfattar inte tillsynsområdena Naturtillsyn och Vattenverksamhet, varför dessa har utelämnats i kapitlet. För de fokusområden som Länsstyrelsen väljer att inte prioritera ges en motivering.

1.7 Samverkan med andra tillsynsvägledande myndigheter

Länsstyrelsen samverkar med andra länsstyrelser inom tillsynsvägledningen. Länsstyrelserna i Uppsala, Gävleborg, Dalarna och Västmanland har regelbundna möten för erfarenhetsutbyte om planering och genomförande av tillsynsvägledning. Vissa aktiviteter arrangeras gemensamt.

För tillsynsvägledning om föroreningsskadade områden sker samverkan inom samverkansorganet Mälsam sedan 2017. I Mälsam deltar länsstyrelserna i Dalarna, Gotland, Stockholm, Södermanland, Västmanland, Uppsala och Örebro län. Vägledningen inom föroreningsskadade områden ges i treårscykler, som följer momenten i efterbehandlingsprocessen – Initiering, Utredning och Åtgärd.

Treårscykeln startar med en grundläggande utbildning i tillsyn av föroreningsskadade områden (GRUF). Under det första året erbjuds även utbildning om initiering av arbetet med en föroreningskada. År två arrangeras utbildningar inom undersökningsfasen och år tre inom åtgärdsfasen. Efter tre år börjar cykeln om med ett nytt tillfälle med grundläggande utbildning och så vidare. År 2024 utgör år ett i treårscykeln och Mälsam anordnar utbildning om initiering av arbetet med en föroreningskada. Utöver Mälsams aktiviteter kommer Länsstyrelsen att erbjuda egen tillsynsvägledning till kommunerna i länet.

Länsstyrelsen deltar på de årliga träffar som Folkhälsomyndigheten, Naturvårdsverket, Jordbruksverket och Havs- och Vattenmyndigheten anordnar för länsstyrelserna.

1.8 Regional miljösamverkan

Länsstyrelsen och de kommunala tillsynsmyndigheterna i länet samverkar sedan många år tillbaka. Samverkan fanns redan innan miljöbalken infördes 1999. Med miljöbalken fick Länsstyrelsen dock ett

uttalat uppdrag att ge tillsynsvägledning till de kommunala tillsynsmyndigheterna. Inom ramen för tillsynsvägledningen har samverkan fortsatt att utvecklas och utökas. Länsstyrelsen och kommunerna i länet deltar i regional miljösamverkan inom Mitt miljösamverkan sedan 2021. Där ingår länsstyrelserna och samtliga kommuner i Västmanlands, Uppsala och Dalarnas län. Från och med 2024 deltar även Länsstyrelsen i Gävleborgs län och fem miljökontor i länet. Samverkan syftar till att stärka kompetensen hos länens tillsynsmyndigheter inom miljöbalkens och livsmedelslagens områden, ge bättre resursutnyttjande samt leda till samsyn och utveckling av tillsynsmetoder. Mitt miljösamverkan anordnar bland annat utbildningsdagar och gemensamma tillsynsprojekt.

1.9 Samverkan mot miljöbrott

Enligt 1 kap. 17 § miljötillsynsförordningen har Länsstyrelsen ett särskilt uppdrag att på lokal och regional nivå verka för samarbete mellan Polismyndigheten, Åklagarmyndigheten och de operativa tillsynsmyndigheterna. Detta med syfte att förebygga brott mot miljöbalken och effektivt hantera sådana brott. Den lokala och regionala samverkan ska samordnas med myndigheternas samverkan på nationell nivå.

1.9.1 Lokal samverkansgrupp

För lokal samverkan i länet finns en samverkansgrupp mot miljöbrott inklusive avfallsbrott. I gruppen ingår representanter från Länsstyrelsen, Polismyndigheten Region Mitt, Riksenheten för miljö- och arbetsmiljömål, Skogsstyrelsen samt fyra miljökontor. Samverkansgruppen träffas en till två gånger per år för att kunna diskutera aktuella frågor och förbereda den handläggartreff om miljöbrott som regelbundet arrangeras.

1.9.2 Regional och nationell samverkansgrupp

För regional och nationell miljöbrottssamverkan finns två olika grupper. Länsstyrelsen deltar i den regionala miljöbrottssamverkansgruppen, som ska fungera som en länk mellan lokal miljöbrottssamverkan och den nationella miljöbrottssamverkansgruppen (miljöbrottsrådet). Den regionala samverkansgruppen ska också skapa en länsstyrelsegemensam lägesbild baserad på den dialog som sker i landets lokala samverkansgrupper och miljöbrottsrådet.

1.10 Allmän beskrivning av tillsynsvägledningsaktiviteter

1.10.1 Nationella projekt

Flera av de centrala tillsynsvägledande myndigheterna driver nationella tillsynsprojekt, som bidrar till kunskapsuppbyggnad, effektivare tillsyn och likartade bedömningar nationellt. Länsstyrelsen sprider information om planerade projekt till de operativa tillsynsmyndigheterna i länet. Beroende på hur omfattande tillsynsvägledning som den centrala myndigheten erbjuder i projektet och deltagarintresset i länet, kan Länsstyrelsen välja att komplettera med regional vägledning. Det kan då till exempel vara att anordna en träff för erfarenhetsutbyte under projekttiden.

1.10.2 Projekt i länet

Projekt i länet förbereds och genomförs gemensamt av de operativa tillsynsmyndigheterna och Länsstyrelsen. Även dessa projekt bidrar till kunskapsuppbyggnad, effektivare tillsyn och likartade bedömningar. En projektgrupp ansvarar för planering och framtagande av projektmaterial. Men då en av Mitt miljösamverkans huvuduppgifter är att driva tillsynsprojekt, kommer Länsstyrelsen endast undantagsvis att bedriva projekt inom ramen för tillsynsvägledningen.

1.10.3 Samverkansträffar och samverkansgrupper

En viktig del av Länsstyrelsens tillsynsvägledning är att möjliggöra erfarenhetsutbyte inom olika ämnesområden. Det görs bland annat genom att arrangera samverkansträffar. Syftet är att långsiktigt samordna, utveckla och förbättra tillsynen inom ämnesområdet. Samverkansträffar arrangeras inom områden där det finns behov av kontinuerlig vägledning. Flertalet samverkansträffar är öppna för alla handläggare som arbetar med en viss fråga. Träffarna bygger på att deltagarna är aktiva och delar med sig av kunskap och erfarenhet. Inom två områden finns dock i stället en samverkansgrupp med fasta deltagare. Det är miljöchefgruppen samt den lokala samverkansgruppen mot miljöbrott.

1.10.4 Handläggartäffar och utbildningar

Handläggartäffar och utbildningar genomförs för ämnesområden där det finns ett fördjupat behov av kompetensutveckling. Vid handläggartäffar blandas föreläsningar och gruppdiskussioner, medan utbildningar bara innehåller föreläsningar.

1.10.5 Uppföljning och utvärdering av kommunernas operativa tillsyn

I Länsstyrelsens tillsynsvägledning ingår att följa upp och utvärdera de operativa tillsynsmyndigheternas tillsyn. I uppföljningen ingår bland annat att granska myndighetens tillsynsplan, behovsutredning för tillsyn samt tillgängliga resurser. Andra frågor som kan ingå i uppföljningen är kommunens organisation, kompetensförsörjning samt vilken operativ tillsyn som har utförts på överlåtna tillståndspliktiga verksamheter. I de flesta fall är ett kommunbesök en del av uppföljningen.

Länsstyrelsen kan få underlag för uppföljning och utvärdering via till exempel enkäter eller genom att begära in uppgifter från tillsynsmyndigheterna. Även Naturvårdsverkets årliga tillsynsenkät till landets operativa tillsynsmyndigheter enligt miljöbalken ger Länsstyrelsen ett bra underlag för uppföljning.

1.10.6 Övrig tillsynsvägledning

När Länsstyrelsen får frågor från de operativa tillsynsmyndigheterna ges tillsynsvägledning via telefon och e-post. Inom arbetet med förorenings-skadade områden ges vägledning också i form av ett nyhetsbrev och diskussionsmöten där Länsstyrelsen besöker två miljökontor per år, så kallad kommundialog.

Som stöd för samverkan inom länet sammanställer Länsstyrelsen varje år en förteckning med kontaktuppgifter till berörda myndigheter, - kommunala miljökontor i länet, Polismyndigheten Region Mitt, Riksenheten för miljö- och arbetsmiljömål, Enheten för smittskydd och vårdhygien på Region Västmanland samt Arbets- och miljömedicin på Region Örebro.

Länsstyrelsen administrerar också fem e-postnätverk för handläggare inom ämnesområdena hälsoskydd, miljöskydd, naturvård och strandskydd samt ett nätverk för kommunala miljöchefer.

2 Planerad tillsynsvägledning 2024 - 2025

Tabellen nedan visar Länsstyrelsens planerade tillsynsvägledning under 2024 - 2025. Under rubrikerna "Nationella projekt" och "Regionala projekt" redovisas de tillsynsprojekt som centrala myndigheter respektive Länsstyrelsen avser att arrangera. För att ge en helhetsbild redovisas även Mitt miljösamverkans projekt under rubriken "Regionala projekt". Uppgifterna är hämtade från myndigheternas planer för tillsynsvägledning och Mitt miljösamverkans verksamhetsplan.

I tabellen används följande förkortningar för projektarrangören:

KEMI = Kemikalieinspektionen

NV = Naturvårdsverket

JV = Jordbruksverket

LV = Läke medelsverket

LST = Länsstyrelsen

MMS = Mitt miljösamverkan

Tabellen nedan visar de aktiviteter inom tillsynsvägledningen som Länsstyrelsen erbjuder under 2024 och 2025. Planeringen för 2024 är detaljerad, medan planeringen för 2025 är översiktlig. Tillsynsvägledningsaktiviteterna fördelas på regionala projekt, samverkansträffar och samverkansgrupper, handläggartäffar och utbildningar, uppföljning och utvärdering av operativ tillsyn samt övrigt. I tabellen redovisas även de projekt som erbjuds av centrala myndigheter och Mitt miljösamverkan. I avsnitt 1.11 beskrivs de olika arbetsformerna mer detaljerat.

2024	2025
Nationella projekt	
Tillsyn inom växtnärlingsområdet (JV)	Projekt om tillsyn i fält (JV, uppföljning av ett projekt från 2019)
Tillsyn av varor i detaljhandeln (KEMI)	Tillsyn av bekämpningsmedel hos återförsäljare, hösten 2025 (KEMI)
Tillsyn av fordonstvättar och fordonsverkstäder, november 2023 till maj 2024 (NV)	

2024	2025
Nationella projekt	
Tillsyn av mottagningskontroll för massor inom olika typer av verksamheter, april till september (NV)	
Tillsyn på tatueringsfärger, september till december (LV)	
Regionala projekt	
Myndighetsgemensam tillsyn av avfallstransporter (LST)	Myndighetsgemensam tillsyn av avfallsanläggningar (LST)
Avfallstransporter och användande av avfallsregistret (MMS)	
Tillsyn av yrkesmässig hygienisk verksamhet (MMS)	
Städning förskolor och skolor (MMS, fortsätter från 2023)	
Skrotbilsprojekt (MMS, fortsätter från 2023)	
Samverkansträffar och samverkansgrupper	
Föroreningsskadade områden (två träffar)	Föroreningsskadade områden
Små avlopp (två träffar)	Små avlopp
Hälsoskydd (två träffar, varav en digital)	Hälsoskydd
Miljöskydd vid jordbruk (en träff)	Miljöskydd vid jordbruk
	Täkter
Avloppsreningsverk (en träff)	Avloppsreningsverk
Samverkansgruppen mot miljöbrott (en träff)	Samverkansgruppen mot miljöbrott

2024	2025
Miljöchefsgruppen (två träffar)	Miljöchefsgruppen
Strandskydd (en träff)	Strandskydd
Handläggartreffar och utbildningar	
	Handläggartreff om miljöbrott
Målarlänsutbildning om förorenings-skadade områden, inriktning initiering (två dagar)	
Grundläggande utbildning i tillsyn av förorenings-skadade områden, GRUF (två dagar)	
Länsträff för miljö- och hälsoskydd (arrangeras av miljökontoret i Skinnskatteberg, Länsstyrelsen deltar och informerar om aktuella frågor)	Länsträff för miljö- och hälsoskydd (Länsstyrelsen deltar och informerar om aktuella frågor)
Uppföljning och utvärdering	
Uppföljning av miljökontorens miljöbalkstillsyn och överlåten tillsyn. Uppföljning påbörjas för en kommun.	Uppföljning av miljökontorens miljöbalkstillsyn och överlåten tillsyn enligt plan.
Övrigt	
Råd och stöd per telefon och e-post	Råd och stöd per telefon och e-post
Kommundialog inom förorenade områden (med V-Dala och miljökontoret i Surahammars kommun)	Kommundialog inom förorenade områden
Nyhetsbrev om förorenade områden	Nyhetsbrev om förorenade områden
E-postgrupper - fem grupper (uppdateras löpande)	E-postgrupper - fem grupper, uppdateras löpande
Förteckning över tillsynsmyndigheter och andra verksamheter inom miljö- och hälsoskydd i länet (översyn en gång/år)	Förteckning över tillsynsmyndigheter och andra verksamheter inom miljö- och hälsoskydd i länet (översyn en gång/år)

3 Vägledning 2022 - 2025 enligt den nationella tillsynsstrategin

I tabellen nedan redovisas den tillsynsvägledning som Länsstyrelsen eller centrala myndigheter planerar att genomföra 2022 - 2025 med anledning av den nationella tillsynsstrategin. Tabellen visar även de aktiviteter som Mitt miljösamverkan erbjuder miljökontoren. Ursprungligen gällde tillsynsstrategin 2022 - 2024, men under 2023 beslutades att strategin ska förlängas till 2025. Det innebär att flertalet fokusområden har fått förlängd genomförandetid till 2025 samt att det har lagts till nya tillsynsaktiviteter för några fokusområden.

Länsstyrelsens tillsynsvägledning berör inte tillsynsområdena "Naturtillsyn" och "Vattenverksamhet", varför dessa har utelämnats i tabellen. För de fokusområden som Länsstyrelsen väljer att inte prioritera ges en motivering. För de fokusområden där Länsstyrelsen inte har ett utpekat ansvar i tillsynsstrategin att ge tillsynsvägledning skrivs "Fokusområdet berör inte TVL". TVL är då en förkortning för Länsstyrelsens tillsynsvägledning.

Använda förkortningar i tabellen:

TVL = Länsstyrelsens tillsynsvägledning

TM = miljökontor

LST = Länsstyrelsen

JV = Jordbruksverket

NV = Naturvårdsverket

HaV = Havs- och Vattenmyndigheten

FHM = Folkhälsomyndigheten

LV = Läkemedelsverket

MMS = Mitt miljösamverkan

I tabellen nedan redovisas den tillsynsvägledning som Länsstyrelsen eller centrala myndigheter planerar att genomföra 2022 - 2025 med anledning av den nationella tillsynsstrategin. Tabellen visar även de aktiviteter som Mitt miljösamverkan erbjuder miljökontoren. I tabellen redovisas tillsynsområdena miljöfarlig verksamhet, avfall, förorenade områden, hälsoskydd och kemikalier. Till varje tillsynsområde finns ett antal fokusområden, till vilka olika tillsynsaktiviteter föreslås. Länsstyrelsens tillsynsvägledning berör inte tillsynsområdena "Naturtillsyn" och "Vattenverksamhet", varför dessa har utelämnats i tabellen. För de fokusområden som Länsstyrelsen väljer att inte prioritera ges en motivering. För de fokusområden där Länsstyrelsen inte har ett utpekat ansvar i tillsynsstrategin att ge tillsynsvägledning skrivs "Fokusområdet berör inte TVL". TVL är då en förkortning för Länsstyrelsens tillsynsvägledning.

Mer information om den nationella tillsynsstrategin, tillsyns- och fokusområden

samt tillsynsaktiviteter finns på Naturvårdsverkets webbplats – [Nationell strategi för tillsyn enligt miljöbalken \(naturvardsverket.se\)](#)

Tillsynsområde	Fokusområde	Vägledning under 2022 - 2025
Miljöfarlig verksamhet	Uppdaterade miljöbalkstillstånd	Fokusområdet gäller 2022 - 2025, men berör primärt inte TVL. NV tar fram en mall för den kartläggning som TM ska göra för gällande tillstånd. LST gav TVL på en utbildningsdag om tillsyn på tillståndspliktig miljöfarlig verksamhet 2023.
Miljöfarlig verksamhet	Kvalitetssäkrad kontroll – utsläpp till vatten	Fokusområdet gäller 2022 - 2024. TVL ges i samverkansgruppen om avloppsreningsverk. Avser flödesmätning och provtagning vid tillståndspliktiga avloppsreningsverk.
Miljöfarlig verksamhet	Fordonstvättar och fordonsverkstäder	Fokusområdet gäller 2022 - 2024, men berör inte TVL. NV tar fram ett handläggarverktyg för prioritering och genomför en nationell tillsynskampanj 2023 - 2024.
Miljöfarlig verksamhet	Små avlopp	Fokusområdet gäller 2022 - 2025. TVL ges i samverkansgruppen om små avlopp. HaV och länsstyrelserna stöttar och samordnar TM.
Miljöfarlig verksamhet	Dagvatten	Fokusområdet gäller 2022 - 2024, men berör inte TVL. MMS anordnade 2022 - 2023 ett projekt om dagvatten och februari 2023 genomfördes en utbildningsdag om dagvatten och tillsyn.
Miljöfarlig verksamhet	Växtnäringsläckage från jordbruk och hästgårdar	Fokusområdet gäller 2022 - 2025. LST ger TVL om växtnäringsläckage i samverkansgruppen för miljöskydd vid jordbruk. JV anordnar 2024 ett nationellt tillsynsprojekt inom växtnäringsområdet och 2025 ett projekt om tillsyn i fält.

Tillsynsområde	Fokusområde	Vägledning under 2022 - 2025
Miljöfarlig verksamhet	Energihushållning	Fokusområdet gäller 2022 - 2025, men prioriteras inte i TVL. TVL har tidigare givits inom ramen för ett länsprojekt om energitillsyn 2014 - 2015 och flera utbildningar inom Incitamentsprojektet för energi-effektivisering 2016 - 2019. En nationell samverkansgrupp sammanställer befintlig vägledning och tar vid behov fram ny vägledning under 2022 - 2024.
Avfall	Illegal avfallshantering	Fokusområdet gäller 2022 - 2025. LST tar fram en checklista och gör gemensamma tillsynsbesök med TM på avfallstransporter (2024) och avfallsanläggningar (2025). NV tar fram nationell vägledning. LST arrangerade 2023 en digital utbildning där NV informerade om sin nya vägledning om illegal avfallshantering. Handläggarrträffen om miljöbrott 2023 hade fokus på avfallsbrottslighet och tillsyn på avfallshantering. MMS genomför 2024 ett projekt om avfallstransporter och användande av avfallsregistret.
Avfall	Återvinning av avfall så att det upphör att vara avfall	Fokusområdet gäller 2022 - 2024, men berör inte TVL.
Avfall	Masshantering	Fokusområdet gäller 2022 - 2024, men prioriteras inte i TVL. NV genomför en nationell tillsynskampanj under 2024 om mottagningskontroll av massor vid olika typer av verksamheter. Kampanjen fokuserar på kontroll av hantering, lagring och behandling.

Tillsynsområde	Fokusområde	Vägledning under 2022 - 2025
Förorenade områden	Tillsyn av prioriterade förorenade områden med riskklass 1 och 2	<p>Fokusområdet gäller 2022 - 2025.</p> <p>NV och länsstyrelserna samordnar TVL för prioriterade förorenade områden i riskklass 1 och 2, både för pågående och avslutad verksamhet. Tillsynsvägledning ges med fokus på prioriteringsmetodik, ansvarsutredning och strategiskt arbete.</p> <p>NV och länsstyrelserna har tagit fram ett nationellt handläggarstöd för ansvarsutredningar.</p> <p>LST gav TVL om handlingsplaner på en miljöchefsträff 2022 och vägleder löpande om detta vid kommundialoger och samverkansträffar. Under 2023 genomfördes Mälarlänsutbildning samt en utbildning om åtgärdsfasen för föroreningsskadade områden. För 2024 genomförs en grundläggande utbildning inom förorenade områden (GRUF) samt Mälarlänsutbildningen. Handläggarstöd ges i EBH-portalen, där även AU-tomaten och juristsamverkans PM om ansvarsutredningar finns. LST kvalitetssäkrar löpande EBH-stödet.</p>
Förorenade områden	Anmälan om avhjälpandeåtgärd enligt 28 § FMH	<p>Fokusområdet gäller 2022 - 2025.</p> <p>Länsstyrelserna uppdaterar löpande vägledningmaterialet i EBH-portalen. LST informerar TM om portalen vid kommundialoger och samverkansträffar.</p> <p>Den nationella tillsynsvägledningsgruppen tar under 2023 - 2024 fram en förvaltningsplan för EBH-portalen för att gammalt material ska uppdateras eller tas bort om det inte längre är aktuellt.</p>

Tillsynsområde	Fokusområde	Vägledning under 2022 - 2025
Hälsoskydd	Inomhusmiljö i bostäder	Fokusområdet gäller 2022 - 2025. TVL ges vid en samverkansträff om hälsoskydd 2024 eller 2025. MMS arrangerade 2022 - 2023 ett projekt om klagomålshantering. LST anordnade 2019 - 2020 ett länsprojekt om effektivare bostadstillsyn, där merparten av miljökontoren deltog. I projektet ingick handläggning av bostadsklagomål och hur planerad bostadstillsyn kan utföras.
Hälsoskydd	Bassängbad	Fokusområdet löper 2022 - 2024. TVL gavs på en samverkansträff om hälsoskydd 2022, där FHM informerade om bassängbadstillsyn. På samverkansträffen om hälsoskydd 2024, kan vi vid behov ha erfarenhetsutbyte om bassängbadstillsyn. MMS genomförde ett projekt om tillsyn på bassängbad 2021 - 2022 och under 2023 och 2024 finns en nätverksgrupp för bassängbad.
Hälsoskydd	Inomhusmiljö och egenkontroll i förskola och skola, med särskilt fokus på städning	Fokusområdet gäller 2022 - 2025. TVL gavs på en samverkansträff om hälsoskydd 2022, där FHM informerade om inomhusmiljö i skola och förskola. På LST:s samverkanssträff om hälsoskydd 2024 eller 2025 ges möjlighet till erfarenhetsutbyte om egenkontroll i förskola och skola med fokus på städning samt hygien och smitta. MMS arrangerar 2023 - 2024 ett projekt om tillsyn av städning i skolor och förskolor.

Tillsynsområde	Fokusområde	Vägledning under 2022 - 2025
Kemikalier	Reachtillsyn hos nedströmsanvändare av tillståndsämnena och andra särskilt farliga ämnen.	Fokusområdet berör inte TVL. KEMI och NV tar gemensamt fram vägledningsmaterial.
Kemikalier	Reachtillsyn av varor och kemiska produkter i butiksledet	Fokusområdet berör inte TVL. KEMI anordnade 2023 ett nationellt samverkansprojekt om tillsyn på kemiska produkter i detaljhandeln och 2024 anordnas ett nationellt samverkansprojekt om tillsyn av varor i detaljhandeln. LV anordnar under 2024 ett projekt om tillsyn på tatueringfärger.
Kemikalier	CLP-tillsyn av kemiska produkter i butiksledet	Fokusområdet berör inte TVL. KEMI tydliggör tillsynsmyndigheternas ansvar enligt CLP-förordningen. KEMI utvecklar sin tillsynsvägledning om e-handel med kemiska produkter. KEMI anordnade 2023 ett nationellt samverkansprojekt om tillsyn på kemiska produkter i detaljhandeln.
Kemikalier	Tillsyn av biocidprodukter i butiksledet	Fokusområdet berör inte TVL. KEMI tydliggör tillsynsmyndigheternas ansvar enligt biocidförordningen och tar fram metoder för tillsyn enligt biocidlagstiftningen. KEMI utvecklar sin tillsynsvägledning om e-handel med biocidprodukter och behandlade varor.
Kemikalier	Biocider - tillsyn av behandlade varor i butiksledet	Fokusområdet berör inte TVL. KEMI tydliggör tillsynsmyndigheternas ansvar enligt biocidförordningen och tar fram metoder för tillsyn enligt biocidlagstiftningen. KEMI utvecklar sin tillsynsvägledning om e-handel med biocidprodukter och behandlade varor.

Länsstyrelsen
Västmanlands län

www.lansstyrelsen.se/vastmanland